

Årsredovisning 2019

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	4
2.1 Människor möts i Borås	4
2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.....	6
2.3 Företagandet växer genom samverkan	6
2.4 Livskraftig stadskärna.....	7
2.5 Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande	8
2.6 Goda resvanor och attraktiva kommunikationer	9
2.7 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt.....	9
2.8 Ekonomi och egen organisation	10
3 Nämndens verksamhet 1	12
3.1 Stadsledningskansliet.....	12
3.2 Resultat	12
3.3 Budgetavvikelse	13
3.4 Verksamhetsanalys	14
3.5 Verksamheten 2019	27
3.6 Jämställdhetsperspektivet	27
4 Nämndens verksamhet 2	29
4.1 Kommungemensam verksamhet.....	29
4.2 Resultat	29
4.3 Budgetavvikelse	30
4.4 Verksamhetsanalys	31
5 Verksamhetsmått	32
5.1 Bostäder	32
5.2 Sysselsättning	32
5.3 Handel och företagande	33
6 Investeringar	33
6.1 Investeringar, årliga anslag	33
6.2 Investeringar som löper över flera år	34
7 Exploateringsredovisning	34

1 Inledning

Kommunstyrelsen leder förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen följer de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomi. Särskilt fokus ligger på målsättnings-, framtids- och uppföljningsfrågor samt strategiskt arbete.

Tillitsresan

Under 2018 påbörjade fyra arbetsgrupper med representanter från olika funktioner och verksamheter ett arbete med att ta fram förslag på förändringar och förbättringar som bör genomföras för att få ett förenklat och effektivare styrsystem i Borås Stad. Detta arbete fortsatte under 2019 under namnet Tillitsresan och med fem nya arbetsgrupper med uppgift att ta fram konkreta förslag för att:

- fokusera på verksamhetens syfte och boråsarnas behov,
- varje beslutsnivå kan stimulera samverkan och helhetsperspektiv,
- förutsättningar skapas för självständiga, trygga och ansvarsfulla medarbetare som tar initiativ till utveckling och samarbete över de traditionella gränserna

Ekonomi

Den svenska ekonomin närmar sig slutet av en lång period av tillväxt och starkt ökande skatteunderlag. SKR, Sveriges kommuner och regioner, bedömer att toppen på högkonjunkturen har passerats, även om arbetsmarknaden fortfarande är stark. Kommunernas ekonomi påverkas i stor grad av skatteunderlagets ökning som i sin tur beror på ökningen av antalet arbetade timmar. Under 2019 har ökningen av skatteunderlaget bromsat in och beräknas vara fortsatt svag kommande år.

Kompetensförsörjning

Avdelningen Personal och förhandling deltar i ett antal projekt med målet att klara den framtida personal- och kompetensförsörjningen. Borås stad behöver utmana traditionella arbetssätt och ha en beredskap för att möta omfattande förändringar inte minst med anledning av den demografiska utvecklingen.

Koldioxidbudget

Under 2019 togs en koldioxidbudget fram som beskriver den totala mängden koldioxid eller växthusgaser som boråsarna kan släppa ut innan den samlande mängden i atmosfären leder till en global uppvärmning som överskrider Parisavtalet. Koldioxidbudgeten innehåller även ett nytt arbetssätt för att intensifiera arbetet med klimatfrågor.

Barnkonventionen

Inför att barnkonventionen blir lag den 1 januari 2020 arrangerades Barnrättsveckan Borås 2019, en vecka med fokus på barns rättigheter och delaktighet. Under veckan anordnades i samverkan med civilsamhället och stadens övriga förvaltningar riktade aktiviteter till barn och unga, utbildningsinsatser för medarbetare i Borås Stad samt en konferens i samarbete med Barnombudsmannen.

European

Borås har deltagit i den största arkitekttävlingen för unga, European. Staden lämnade in tomten Gässlösa och tolv arkitektgrupper lämnade in tävlingsbidrag med mycket intressanta idéer till fortsatt utveckling av Gässlösa. I samband med European har vi även testat nya arbetssätt och involverat barn och unga tidigt i processen; till exempel genom unga kommunutvecklare, gymnasiearbeten, skaparverkstad för små barn och bygga Gässlösa i dataspelet Minecraft för lite äldre barn. De utåtriktade öppna evenemangen har gjorts tillsammans med Urban Talks och har varit väldigt lyckade och välbesökta. Vinnare i European utsågs i december, det blev förslaget Made in Borås som en arkitektbyrå från Norge ritat. Nästa steg för utvecklingen av Gässlösa är att bygga en organisation för planeringsarbetet och ta fram en gemensam målbild för stadsdelen. Då får vi användning av arkitekternas och invånarnas bidrag.

Utmärkelser

Det strategiska arbetet med att stärka Borås Stad som arbetsgivare resulterade i utmärkelser under året;

Årets kommun inom Employer branding, Årets personalklubb samt utsetts till en av de 100 arbetsgivare i Sverige som anses erbjuda unika karriär- och utvecklingsmöjligheter för studenter och unga yrkesverksamma av Karriärföretagen.

European <https://www.edit-atelier.com/edit--european.html#project2>

2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

2.1 Människor möts i Borås

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
● Antal gästnätter i Borås.	215 448	216 616	220 000	225 846

Antal gästnätter i Borås.

Utfall År 2019 avser jan 2019-dec 2019. Några av orsakerna till höjning av antal gästnätter är att Borås Convention Bureau har vunnit hem fler kongresser än tidigare år, våra stora besöksmål har haft en bra sommar, Borås TME har arbetat in och genomfört flera olika stora evenemang under året, t ex U20, EM-kval U17 fotboll, Släktforskar dagarna samt Världscupen i Ulricehamn som påverkat beläggningen i januari som vanligtvis är en sämre månad statistiskt. Under året har Borås TME tillsammans med hotellen och besöksmålen skapat ett flertal olika kampanjer i syfte att generera gästnätter.

2.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen får i uppdrag att under 2018 ta fram ett åtgärdsprogram mot hedersrelaterat våld.	 Delvis genomfört	Arbetslivsnämnden har sedan 2018 ansvar för samverkan när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck i Borås stad. Arbetslivsnämnden fick i uppdrag av kommunstyrelsen att starta en tvärprofessionell samverkansgrupp för att arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck. Genom samverkan och samarbete mellan olika aktörer och på kunskapsbaserad grund ska Borås stad arbeta med att förebygga, upptäcka och motverka att hedersrelaterade problem utvecklas och insatser samordnas. Denna samverkansplan är en del av detta arbete. Arbetet med samverkansplanen har bedrivits av en tvärprofessionell arbetsgrupp med deltagare från både interna och externa verksamheter där personer utsatta för hedersvåld återfinns. Planen syftar till att underlätta samverkan mellan yrkesverksamma i Borås som utifrån sin profession kan möta personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Denna samverkansplan har utformats gemensamt av verksamheter från Borås stads olika förvaltningar, Polismyndigheten i Västra Götaland, Åklagarmyndigheten, verksamheter från Västragötalandsregionen och ideella organisationer som alla återfinns och är verksamma i staden. Samverkan ägs av alla medverkande aktörer och därför har alla ett gemensamt ansvar för att få en fungerande samverkan. Nästa del i arbetet med planen är att förtydliga uppdraget, som stadens förvaltningar har tillsammans med andra berörda myndigheter, för att skapa ett gemensamt arbetssätt för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.
LOV-företagens ersättning och vilka regler som kan förenklas ska utredas.	 Genomfört	Ärendet har behandlats av KF 209-12-19.
Utreda ny yta för evenemangsområde	 Delvis genomfört	Tillsammans med berörda förvaltningar pågår arbete med att klargöra och identifiera uppdraget.
Söka ny yta för evenemangsområde.	 Delvis genomfört	Tillsammans med berörda förvaltningar pågår arbete med att klargöra och identifiera uppdraget.
Möjligheten att använda trygghetsvakter ska utredas.	 Genomfört	Utredningen presenterades i samband med KS delårsbokslut, tertial 2, Dnr KS 2019-00760.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta ett interreligiöst råd. Ett interreligiöst råd initierat av Borås Stad är ett sätt att erbjuda en mötesplats för dialog mellan kommunen och trossamfundet. Syftet med ett råd kan vara att lära känna varandra, att skapa förståelse för och kunskap om varandra samt att ta vara på varandras kunskaper och möjligheter i olika frågor. I arbetet med att inrätta ett råd, ska hänsyn tas till vad den utredning som startade 2018 visar.	 Genomfört	Interreligiösa rådet har haft sitt första möte den 11 november 2019. Arbetet genomförs med stöd av Myndigheten för stöd till trossamfund.

2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

2.2.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
En översyn av ersättningen till friskolor med tillhörande fritidshem samt ersättningen till de fristående förskolorna ska göras under 2015 i syfte att tillse likvärdiga konkurrensvillkor mellan den kommunala skolan och de fristående aktörerna. Kommunstyrelsen ska göra en översyn av ersättningen till skolor där ersättningen följer de enskilda eleverna.	 Genomfört	Ny resursfördelningsmodell för förskola, grundskola, förskoleklass och fritidshem beslutades av Kommunfullmäktige 2019-06-19.

2.3 Företagandet växer genom samverkan

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
 Borås Stad ska vara bäst av landets femton största kommuner när näringslivet betygssätter hur det är att driva företag i sin kommun.	3	2	1	5
 Företagsklimat enl. öppna jämförelser (Insikt) - Totalt, Nöjd Kund Index	66	74	71	72

Borås Stad ska vara bäst av landets femton största kommuner när näringslivet betygssätter hur det är att driva företag i sin kommun.

Målvärdet avser kommuner i Sverige med fler än femtio tusen invånare.

Företagsklimat enl. öppna jämförelser (Insikt) - Totalt, Nöjd Kund Index

Trenden ser god ut. Slutligt värde för 2019 redovisas av SKR i april 2020.

2.3.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen uppdras ta fram en etableringspolicy.	◆ Delvis genomfört	Avvaktar politiskt beslut.

2.4 Livskraftig stadskärna

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
◆ Antal nyproducerade lägenheter av AB Bostäder	0	0	37	33

Antal nyproducerade lägenheter av AB Bostäder

Antal nyproducerade lägenheter är något lägre än målvärdet. Det har under året färdigställts lägenheter på Våglängdsgatan 19. Bolaget har under kommande år fler lägenheter som blir färdigställda vilket gör att värdet för nästkommande år kommer att vara högre.

2.4.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en förtättningsstrategi som ett tillägg till översiktsplanen. I strategin ska bland annat ingå en konkretisering av vad som krävs för att nå upp till visionens mål om tredubblat invånarantal i stadskärnan till 2025, vilka gröna lungor som behöver värnas särskilt, en inventering av lufttomter samt förslag på lokalisering av framtida höga hus.	● Genomfört	Utbyggnadsstrategin, som antogs i mars 2019, innehåller en strategi för förtätning. Uppdraget är slutfört.
Kommunstyrelsen uppdras under 2017 presentera ett förslag på hur fler bostäder kan byggas längs kollektivtrafiktäta stråk utanför centralorten Borås.	◆ Delvis genomfört	Den strategiska planen för Tosseryd, Frufällan och Sparsör kan ses som ett exempel på en utbyggnadsplan för ny bebyggelse norr om centralorten Borås. Övriga stråk återstår.
Kommunstyrelsen får i uppdrag, i samverkan med berörda nämnder, att under 2018 fastställa en plats och starta miljöutredning för ett samlat skyttecentrum i Borås	● Genomfört	Kommunfullmäktige har fastställt förslaget om samlokalisering av nytt skyttecenter vid Ängen/Kranshult. Fritids- och Folkhälsonämnden fick i uppdrag att vara kontakt för Skyttealliansen i det fortsatta arbetet.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Ett förslag för utveckling av Stora torget ska tas fram.	 Ej genomfört	I ett första steg ska inblandade förvaltningar och privata aktörer hitta ett arbetssätt kring utvecklingen av Stora Torget. När ramarna kring arbetet är satta kan ett gemensamt förslag arbetas fram.

2.5 Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
 Andel hushåll och företag som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s, %.	74,4	82	80	82
 Antal nyproducerade lägenheter av Fristadbostäder, Viskaforshem, Sandhultbostäder och Toarpshus.	15	0	85	86

Antal nyproducerade lägenheter av Fristadbostäder, Viskaforshem, Sandhultbostäder och Toarpshus.

Antal nyproducerade lägenheter är enligt målvärdet. Det har under året färdigställts lägenheter i Dalsjöfors och Sjömarken. Under kommande år kommer flera byggprojekt att vara igång, men antalet färdigställda lägenheter 2020 kommer att vara lägre jämfört med 2019.

2.5.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Införandet av en distributionscentral enligt förslag från Tekniska nämnden ska påbörjas under 2016 i den takt som tillgängliga medel tillåter. Uppdraget tas över av Kommunstyrelsen	 Genomfört	Distributionscentralen är i bruk och leveranser av livsmedel har transporterats via den till Borås Stads enheter sedan 2019-05-02.
Arbetet med landsbygdsutvecklingens innehåll, organisatoriska placering och ansvarsfördelning ska utredas och tydliggöras.	 Delvis genomfört	Inväntar ytterligare politiska direktiv.
Vägföreningars/samfälligheters huvudmannaskap ska utredas med utgångspunkt från tidigare gjord utredning.	 Delvis genomfört	KS (genom Mark- och exploatering) utreder huvudmannaskapsfrågan utifrån tidigare gjord utredning. Tidigare utredning som troligen hänvisas till, 2017-00423, har inte beslutats om. Uppdraget torde därför innebära att först utreda och besluta om tidigare uppdrag, för att ha det som utgångspunkt för 2019 års uppdrag. Nya uppdraget ska sen göras i samråd med TN samt i dialog med vägföreningar, samfälligheter och ev Trafikverket.

2.6 Goda resvanor och attraktiva kommunikationer

2.6.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen får i uppdrag att under 2015 utreda "framtidens kollektivtrafik" och att ta ett helhetsgrepp om den långsiktiga trafikplaneringen som är påbörjad och infogad i en trafikstrategisk utredning.	◆ Delvis genomfört	Handlingsplan 2025 för Borås Stadstrafik antogs i Kommunstyrelsen den 30 september 2019. Handlingsplanen är också antagen av Västtrafik under 2019.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en cykelstrategi.	◆ Delvis genomfört	Remiss kommer ske vid årsskiftet 2019/2020 och bör kunna antas under 2020.
Kommunstyrelsen uppdras utreda kostnaderna för tillköp hos Västtrafik så att närtrafiken kan gälla även i de mindre tätorterna som vi har i Borås.	◆ Delvis genomfört	Diskussioner pågår kring omfattning av tillköp.
Utveckling och förbättring av närtrafiken på landsbygden ska utredas.	◆ Delvis genomfört	Diskussioner pågår om uppdragets omfattning och art.
Hur hållbar mobilitet bäst kan uppnås ska utredas.	◆ Delvis genomfört	Arbetet avvaktar utvecklingen av resultat från Trafikplanen, vilken är under pågående arbete.
Kommunstyrelsen ska utreda införandet av anropsstyrd kollektivtrafik, så kallad närtrafik, även på helger.	◆ Delvis genomfört	Diskussioner pågår om uppdragets omfattning och art.

2.7 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

2.7.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen uppdras att 2015 ta fram en vindbruksplan som ett tillägg till översiktsplanen. Tysta områden ska utredas.	◆ Delvis genomfört	Färdigställande av heltäckande underlag kring landskapskaraktärer inväntas från Samhällsbyggnadsförvaltningen. En indelning av landskapskaraktärer finns inritad i QGIS, men den ska kompletteras. Det insamlade inventeringsmaterialet från fältinventering och ortsråd ska färdigställas och digitaliseras samt infogas i Intramap. Inventeringen av upplevda värden är inte kommuntäckande och kan kompletteras. Komplettering av vardagskartläggningen kan ske parallellt med arbetet med vindbruksplan. Bullerstörande verksamheter (vägar, järnvägar, verksamheter) finns inlagda i Intramap och utgör underlag kring var det kan finnas tysta områden.

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
En utredning om att minska användningen av engångsartiklar ska genomföras	◆ Delvis genomfört	Utredningen pågår och redan idag byts engångsartiklar i plast ut mot mer miljövänliga alternativ i olika upphandlingar, exempelvis i upphandlingen av Hygien- och städprodukter.
Kostorganisationen ska i lämpliga verksamheter, till exempel gymnasierestauranger och stadens offentliga serveringar och restauranger, pröva att redovisa klimatpåverkan per portion offentligt i menyn.	◆ Delvis genomfört	Uppdraget är noga förberett och en pilot kommer att genomföras under våren 2020. Viskastrandsgymnasiet och Särilaskolan är utvalda och ett kommunikationsmaterial är framtaget. Materialet beskriver varför det är bra med klimatsmarta val, hur Co2-ekvivalenter beräknas och vilka värden en maträtt max får ha för att få bli kallad ett klimatsmart val.
En koldioxidbudget för Borås Stad ska tas fram.	● Genomfört	Koldioxidbudgeten antogs i Kommunfullmäktige november 2019. Den kommer att styra utformningen av Energi- och klimatstrategin.

2.8 Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall År 2019
● Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	4,2	7,1	3	2,8
■ Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	12,9	3,2	0	1,4
● Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %		-	40	63

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.

Utfallet är bättre än målvärdet. Samtliga chefer har och fortsätter att arbeta aktivt med aktiviteterna i SAM hjulet. Jämför man med 2018 så har utfallet förbättrats. Under 2018 fanns mer operativ verksamhet under förvaltningen. Under 2019 så övergick delar av den verksamheten till andra förvaltningar. Detta kan ha påverkat utfallet.

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.

Förvaltningens användning av timavlönad personal är att härleda till bemanningsenheten, där den absoluta merparten av timmarna kommer från timavlönade medarbetare inom bemanningsenhetens administration. Denna verksamhet kommer att flyttas till annan förvaltning 2020-01-01.

Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag, %

Förvaltningen har pushat för ett högt användande under året. Den totala kostnaden för uttaget friskvårdsbidrag visar ett snitt per person om 1 407 kr. Eftersom det är första året detta mäts finns ingen historik att jämföra med.

2.8.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2019	Kommentar
Kommunstyrelsen ansvarar för att Saltemads campingverksamhet säljs alternativt läggas ut på entreprenad under 2015. Marken ska ej säljas.	 Ej genomfört	Ärendet ligger för politisk beredning.
Kommunstyrelsen ska utreda om driften av Stadsparkbadet lämpligare kan ske på entreprenad.	 Delvis genomfört	Förutsättningen är kommersiell verksamhet utan subvention och med rimlig prissättning. Med verksamhetens nuvarande finansieringsgrad behöver prisnivåerna ökas med ca 60-65% allt annat oförändrat.
Kommunstyrelsen uppdras att utreda förutsättningarna för att införa utmaningsrätt i lämpliga verksamheter senast halvårsskiftet 2016.	 Delvis genomfört	Ärendet har redovisats för Kommunstyrelsen 2018 och blev då återremitterat. Beredning pågår.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över upphandlingsverksamhetens prissättning till nämnder och förvaltningar i syfte att ömsesidigt dra nytta av de vinster som kan uppstå vid upphandlingar.	 Delvis genomfört	Försök att använda provision i olika upphandlingar för att fördela kostnaderna och nyttorna pågår. Provision finns idag introducerat i några avtal och utvärdering av resultatet kommer ske under avtalstiden.
Tekniska nämnden får i uppdrag att se över hur upphandlingsverksamheten skall finansieras av förvaltningarna. Här skall bland annat beaktas hur vinsthemtagning sker utifrån avtalstrohet och nya ramavtal. Uppdraget tas över av Kommunstyrelsen.	 Delvis genomfört	En ny debiteringsmodell för Koncerninköps långsiktiga finansiering testas. Modellen är tänkt att säkerställa den organiska tillväxten och utvecklingen med rätt bestyckning av roller som behövs. I arbetet beaktas även hur vinsthemtagning kan ske utifrån avtalstrohet och nya ramavtal, för vilket det har upphandlats ett inköpsanalyssystem. Systemet testas i nuläget av ekonomer på olika förvaltningar.
Tekniska nämnden får i uppdrag att arbeta fram en policy när det gäller inventarier som syftar till att i första hand använda det som Borås Stad redan äger. En för Borås Stad gemensam förmedling av inventarier ska starta och vara förstahandsalternativ, innan nyanskaffning sker. Uppdraget tas över av kommunstyrelsen.	 Ej genomfört	Arbetet pågår och samtal förs med Arbetslivsförvaltningen som har en övergripande kalkyl över sina behov för att kunna driva en förmedling av inventarier och ser över sina förutsättningar. Även arbetet med att skapa en policy pågår. Koncerninköp har tilldelats medel i budget 2020 för att finansiera en projektanställning gällande uppdraget.
Stödet till första linjens chefer ska förstärkas. En plan med tydlig struktur för hur detta arbete ska bedrivas ska tas fram.	 Delvis genomfört	I Borås Stad har ett omfattande utbildningsprogram för chefer tagits fram, Systematiskt chefsutvecklingsprogram. Många delar av programmet riktar sig till samtliga chefer, medan vissa delar riktar sig framförallt till den som är ny som chef i Borås Stad eller chef för första gången. Planen förväntas vara helt färdigställd och presenterad i KS andra halvåret 2020.

3 Nämndens verksamhet 1

3.1 Stadsledningskansliet

3.2 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Statsbidrag	2 094	2 498	2 300	3 082	782
Avgifter och övriga intäkter	88 912	89 776	74 317	90 906	16 589
Summa intäkter	91 006	92 274	76 617	93 988	17 371
Personal	-126 796	-132 885	-125 424	-135 800	-10 376
Lokaler	-11 611	-14 604	-13 136	-15 250	-2 114
Material och tjänster	-71 087	-59 661	-50 643	-91 271	-40 628
Kapitalkostnader	-7 229	-7 215	-6 230	-6 346	-116
Summa kostnader	-216 723	-214 365	-195 433	-248 667	-53 234
Buffert (endast i budget)			-589		589
Nettokostnad	-125 717	-122 091	-119 405	-154 679	-35 274
Kommunbidrag	137 300	119 563	119 405	119 405	0
Resultat efter kommunbidrag	11 583	-2 528	0	-35 274	-35 274
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt		5 405		15 068	15 068
Resultat jfr med tillgängliga medel	11 583	2 877	0	-20 206	-20 206
Ackumulerat resultat					

Resultatanalys

Resultatet visar - 35,3 mnkr. De öronmärkta poster om 15,1 mnkr som ingår i resultatet är fördelade enligt tabell 3.2.1. Kommunfullmäktige beslutade i november (KF 2019-11-20 § 261) att Kommunstyrelsen skulle finansiera sanering och rivning av Gässlösa om 19,2 mnkr. Detta medför att Finansenheten, verksamhet Markreserv, visar ett motsvarande negativt resultat för 2019. Strategisk IT har under året haft kostnader motsvarande 4,6 mnkr som finansieras med centralt avsatta medel.

Om hänsyn tas till dessa tre nämnda poster är **KS resultat för 2019 + 3,6 mnkr.**

Under året, liksom föregående år, har förvaltningen haft ett stort antal vakanser till följd av hög personalomsättning, sjukskrivning och föräldraledigheter. Flera av tjänsterna har varit svårrekryterade vare sig det har avsett tillsvidareanställningar eller vikariat. Då tjänster ej varit tillsatta uteblir också även andra kostnader som hör till dessa. I tabell 3.2 kan tyckas att just kostnader för personal visar på ett

stort underskott, vilket förklaras av högre arvoden än budgeterat samt att stora delar av de intäkter som redovisas avser täcka just personalrelaterade kostnader.

3.2.1 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2018-12-31	Utfall 2019-12-31	Återstår
Organisationshälsa	30 000	128	4 739	25 133
Byggbonus	14 750	2 752	6 219	5 779
E-handelsstaden	3 000	340	500	2 160
Market Place Borås	7 000	1 982	3 500	1 518
Sociala investeringar		203	110	-313
Summa	54 750	5 405	15 068	34 277

3.3 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Kommunledning					
Intäkter	38 058	42 381	37 370	45 352	7 982
Kostnader	-172 558	-173 502	-164 733	-176 578	-11 845
Resultat	-134 500	-131 121	-127 363	-131 226	-3 863
Personaladministration					
Intäkter	17 192	12 115	2 194	11 690	9 496
Kostnader	-16 602	-11 365	-2 794	-11 215	-8 421
Resultat	590	750	-600	475	1 075
Nämnd- och styrelseverksamhet					
Intäkter	9	6		16	16
Kostnader	-10 551	-12 123	-16 533	-19 094	-2 561
Resultat	-10 542	-12 117	-16 533	-19 078	-2 545
Markreserv					
Intäkter	21 685	22 785	21 000	22 786	1 786
Kostnader	-12 220	-12 578	-6 768	-36 290	-29 522
Resultat	9 465	10 207	14 232	-13 504	-27 736
Totaförsvaret och samhällsskydd					
Intäkter	1 821	1 724	2 300	2 758	458
Kostnader	-1 938	-2 001	-2 576	-3 053	-477

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Resultat	-117	-277	-276	-295	-19
Industrimark					
Intäkter	6 011	5 950	6 478	3 730	-2 748
Kostnader	-725	-716	-621	-550	71
Resultat	5 286	5 234	5 857	3 180	-2 677
Bostadsmark					
Intäkter	6 216	7 313	7 275	7 656	381
Kostnader	-565	-530	-447	-337	110
Resultat	5 651	6 783	6 828	7 319	491
Vård och omsorg					
Intäkter					
Kostnader	-1 410	-1 410	-1 410	-1 410	0
Resultat	-1 410	-1 410	-1 410	-1 410	0
Övrigt					
Intäkter					
Kostnader	-140	-140	-140	-140	0
Resultat	-140	-140	-140	-140	0
Totalt					
Intäkter	90 992	92 274	76 617	93 988	17 371
Kostnader	-216 709	-214 365	-196 022	-248 667	-52 645
Resultat	-125 717	-122 091	-119 405	-154 679	-35 274

3.4 Verksamhetsanalys

3.4.1 Kommunledning

3.4.1.1 Gemensam administration

Verksamheten avser delar av Stadsledningskansliets administrativa kostnader samt förvaltningens lokalkostnader. Årets resultat visar 684 tkr, vilken då inkluderar den buffert om 589 tkr som lags 2019. Bufferten samt övriga verksamheters eventuella överskott går åt till det stora underskott på verksamhet Markreserv till följd av en icke-budgeterad kostnad för, tidigare nämnd, sanering och rivning av Gässlösa.

Borås Stad arbetar för att främja den lokala utvecklingen i hela kommunen. Lokal utveckling, som finansieras genom centralt avsatta medel, bokförs under den gemensamma administrationen. År 2019 beviljades ansökningar till en total kostnad av ca 1 mnkr, t ex bygge av en discgolfbana av Sandareds intresseförening, ljud, ljus och informationsmaterial till utomhusaktiviteter till Viskafors föräldraförening, hinderbana till Bredareds IF och programvara för att dela kunskap om torpkulturen för internet till Rångedala hembygdsförening.

3.4.1.2 Kommunikation

Utmaningen att nå fram blir större för varje dag. Det beror till stor del på digitaliseringen – varje person har tillgång till en stor mängd information. Det har lett till en förskjutning från mass- till personlig kommunikation. Den utvecklingen kommer att fortsätta.

Genomtänkt kommunikation är ett effektivt redskap för att skapa sammanhang, förståelse och förankring för Borås Stads uppdrag och verksamhet. Kommunikationsavdelningen ansvarar för att det redskapet används strategiskt och genomtänkt, i samarbete med andra eller genom egna aktiviteter. Arbetet på avdelningen innebär också att hantera det dagliga verksamhetsbehovet av kommunikationsinsatser.

Avdelningen ska bidra till att

- Borås Stads kommunikation ständigt förbättras
- förverkliga vår vision Borås 2025
- skapa insyn i demokratiska processer och beslut
- boråsarna är engagerade i Borås utveckling och deltar i dialoger med kommunen
- ge service och göra service tillgänglig
- stärka bilden av Borås Stad och Borås hos boråsare och i omvärlden.

Ett viktigt arbete för avdelningen har under året varit att vara en del av att ta fram strategierna för hur Borås Stad ska gå mot ett tillitsbaserat förhållningssätt inom ramen för Tillitsresan och arbetat med en bred förankring.

Vi har gått vidare i det angelägna arbetet med att göra stadens information och kommunikation mer tillgänglig och upphandlat stöd och utbildning för att förvaltningar och bolag ska kunna anpassa e-tjänster och digitala system för personer med funktionsnedsättningar – ett lagkrav från hösten 2020.

Personaltidningen Saxen, som ges ut fyra gånger per år, har ett koncernövergripande perspektiv med ett brett innehåll från förvaltningar och bolag. Tidningen Såklart Borås med en upplaga på runt 55 000 exemplar behandlade i ett uppskattat temanummer seniorfrågor ur olika synvinklar, och hade i ett annat fokus på framtids-, utvecklings- och teknikfrågor.

Avdelningen har stöttat kommunens verksamheter i kommunikations-, marknadsförings- och PR-strategiska frågor och aktiviteter.

Efter tio år med infartsskyltar satsade Borås Stad på nya bildskärmar med större möjligheter än de gamla. I juni i år var de på plats med snyggare och mer bildrika budskap i syfte att lyfta fram staden och upplevelsen Borås.

Kommunikationsavdelningen svarade för informationskampanjen #klartjagskarösta vars syfte var att höja valdeltagandet i EU-valet. Valdeltagandet ökade med tre procent jämfört med valet 2014.

Avdelningen genomför årligen ett program med familjeaktiviteter i Stadsparken i samband med nationaldagsfirandet den 6 juni.

Under Almedalsveckan fortsatte arbetet med att positionera Borås inom innovativ och teknisk textil då Borås Stad tillsammans med Högskolan i Borås och Västsvenska Handelskammaren väckte en diskussion om hur vi förenar hållbarhet med ökad konsumtion.

Det strategiska arbetet med att stärka Borås Stad som arbetsgivare resulterade i två utmärkelser under året, Årets kommun inom Employer branding och Karriärföretag 2020, som en av 100 arbetsgivare i Sverige.

Under året medverkade vi på rekryteringsmässor, men har också utvecklat bättre metoder för digital närvaro för vår kompetensförsörjning. Instagram-kontot Kommunkostymen, som visar vår mångfald av yrken och personligheter, belönades också med pris under året.

Studentsamarbetet i staden har intensifierats med bl a tre arbetsgrupper – Näringsliv och

arbetsmarknad, Bostäder samt Kultur och nöje – där vi tillsammans med högskolan, studentkåren och Borås Näringsliv lämnat in en ansökan om att bli Årets studentstad läsåret 20/21.

Kommunikationsavdelningen fortsätter arbetet med att utveckla stadens kommunikations- och budskapsplanering, bland annat genom att leda redaktörsråd för boras.se, forum för kommunikatörer och budskapsplaneringsgrupp.

Under 2019 har Borås Stad genom Kommunstyrelsen haft avtal om marknadsföringssamarbete med IF Elfsborg, Borås Basket, Borås Hockey, Norrby IF, Fristad GoIF, Sjömarkens IF, Bergdalens IK och Borås Grand Prix. Syftet med samarbetet är att marknadsföra såväl Borås Stad som Borås.

Kommunikationsavdelningen hade 2019 sju medarbetare.

3.4.1.3 Ekonomistyrning

Den svenska ekonomin närmar sig slutet av en lång period av tillväxt och starkt ökande skatteunderlag. SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) bedömer att toppen på högkonjunkturen har passerats, även om arbetsmarknaden fortfarande är stark. Kommunernas ekonomi påverkas i stor grad av skatteunderlagets ökning som i sin tur beror på ökningen av antalet arbetade timmar. Under 2019 har ökningen av skatteunderlaget bromsat in och beräknas vara fortsatt svag kommande år.

Sveriges kommuner står inför stora demografiska utmaningar med fler barn och unga kommande år och snart även fler äldre. Demografin tillsammans med den svaga ekonomiska utvecklingen och problemen med personalförsörjning gör att kommunerna har en besvärlig situation framför sig kommande år.

Ekonomistyrning ansvarar för kommunens centrala och övergripande ekonomiska planering, uppföljning, styrning, sekretariat, juridik och strategisk IT. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över kommunens nämnder och bolag utgör grunden i arbetet. Det innebär bland annat beredning av nämndernas förslag respektive redovisning inför beslut om kommunens årsbudget och årsredovisning. Avdelningen ansvarar också för finansverksamheten med kommunens internbank för bolagen samt strategisk IT. Genom verksamhetsekonomien är avdelningen också stöd för hela Stadsledningskansliet i budget och uppföljning. Sedan maj 2019 tillhör enheten sekretariatet med juridik och valkansli Ekonomistyrning. Sekretariatet har sekreterarskap för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen. Sekretariatet sköter också sekreterarskap i Arvodesdelegationen, Kommunfullmäktiges valberedning och Representationskommittén, samt handlägger kommitténs ärenden. Juridik ger juridiskt stöd till Kommunstyrelsen, övriga nämnder och de kommunala bolagen.

Budget- och controllerenheten

Under året har arbetet fortsatt med att utveckla den ekonomiska styrningen. För att följa upp indikatorer och uppdrag inom samtliga verksamheter och målområden används vårt styr- och ledningssystem Stratsys. Enheten har genomfört ett intensivt budgetarbete inför 2020, första hela året med den nya majoriteten samt berett ett stort antal ärenden till Kommunstyrelsen. Deltagande i arbetet med tillitsbaserad grund i budgetprocessen har varit en viktig utvecklingsfråga.

Finansenheten

Finansenheten sköter hantering av finansfrågor i hela kommunkoncernen, lånar upp via egna program och Kommuninvest samt vidareutlånar till bolagen genom internbanken.

Borås Stad har under 2019 behållit sin höga kreditvärdering AA+ hos kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's.

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2016 om en förstärkt ägarstyrning av de kommunala bolagen och under 2019 har bolagsgruppen fortsatt att utveckla ägardialogen med bolagen.

Enheten har under året arbetat med budget och uppföljningar av Kommunstyrelsens verksamhet samt bolagskoncernen.

Finansenheten visar ett negativt resultat för 2019 motsvarande -19,1 mnkr. Underskottet förklaras av

kostnader för sanering av de små slamlagunerna och sanering och rivning av Gässlösa som Kommunfullmäktige beslutade att Kommunstyrelsen skulle finansiera, KF 2019-11-20 § 261. Totalt beräknas dessa kostnader uppgå till 80 mnkr, varav 19,2 mnkr belastar 2019 års ekonomiska resultat.

Strategisk IT

Ny lagstiftning utifrån tillgänglighet till digitala stöd börjar gälla succesivt 2019-2021. En upphandling av utbildning och konsultstöd har genomförts av Borås Stad för att kommunens förvaltningar och bolag ska kunna förbereda och möta de nya kraven. Avtalet kan även användas av kommunerna och deras bolag inom Boråsregionen.

Arbetet med förvaltningsmodell för IT-system har fortsatt och de fyra förvaltningarna inom det sociala klustret har en färdig förvaltningsplan för 2020. Under året har dokumentationen lagts in i Stratsys, vilket skapar transparens och möjligheter för anställda i kommunen att ta del av beskrivningar av IT-utvecklingen. En förvaltningsobjektsarkitektur för hela staden har tagits fram och beslutats.

Den Digitala strategin för Borås Stad är ute på remiss bland förvaltningar och nämnder. En ansats kallad Digital Arena är beskriven för att stödja förvaltningar och nämnder i Digitalisering. Digitaliseringsfrågan behandlas både i IT-styrgruppen av tjänstepersoner och i IT-rådet av politiker.

Enheten strategisk IT är ett stöd för förvaltningarna i deras arbete med IT och är även stöd och kravställare för Dataservice på Servicekontoret. Ett exempel är stöd till införandet av tjänstekort för inloggning i datorer som dras igång nu i december.

Sekretariatet och Juridik

Juridik har under 2019 handlagt 350 ärenden åt andra förvaltningar och bolag, en ökning med 7 procent från föregående år.

3.4.1.4 Personal och förhandling

Personal- och förhandlingsavdelningen arbetar huvudsakligen med strategisk personalpolitik, övergripande organisationsfrågor och förhandlingsfrågor. Avdelningen arbetar kontinuerligt med utveckling inom personalområdet i syfte att Borås Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder sina anställda goda arbetsvillkor och ger brukare, kunder och medborgare en god service med hög kvalitet. Avdelningen deltar i ett antal projekt med målet att klara den framtida personal- och kompetensförsörjningen. Borås stad behöver utmana traditionella arbetssätt och ha en beredskap för att möta omfattande förändringar inte minst med anledning av den demografiska utvecklingen.

Under 2019 har det varit extra fokus i arbetsgrupper utifrån nämndernas uppdrag, där Personal och förhandling organiserat och lett samtliga grupper:

- Att jobba längre
- Att jobba mer
- Minska ohälsan
- Digitalisering
- Öka anställningsbarheten

Kommunstyrelsens strategiska ansvar för kompetensförsörjningsprocessen innebär att med rätt strategisk inriktning attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare och därigenom skapa förutsättningar för att verksamheter ska klara sina mål. Genom strategiska medel har avdelningen gjort det möjligt att utbilda ett antal barnskötare till förskollärare samt att utbilda ett antal medarbetare inom Vård- och äldreförvaltningen till språkombud.

Under året har ny företagshälsovård, Avonova, upphandlats. Avtalet träder i kraft 1 januari 2020. Även ett lönekartläggningssystem och riktning av platsannonser i sociala medier har upphandlats.

Kompetensutveckling av stadens chefer och medarbetare stöds och samordnas av avdelningen, bl a genom chefsprogrammet ”Chef- och ledarskap i praktiken” och under 2019 fullföljde sju personer

chefs-försörjningsprogrammet ”Framtidens chef”.

Borås Stad anser att kunskap om HBTQIA ingår som en del i arbetet med Lika rättigheter och möjligheter. Detta är en aktivitet i SAM-kalendern (systematiskt arbetsmiljö). Som hjälp finns sedan några år filmer framtagna kring HBTQIA. Under 2019 har minst 381 enheter rapporterat i Stratsys SAM-modul att man arbetat med området under året.

Under 2019 har enheten Organisationshälsa startat upp med en enhetschef och fem organisationskonsulter. Enhetens mål är att med hjälp av nya arbetssätt skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Gruppen arbetar med att stötta arbetsplatser med hög eller ökande korttidsfrånvaro och/eller andra tecken på ohälsa. Gruppen har genomfört arbetsmiljöscreeningar på ca 30 arbetsplatser och haft direkt eller indirekt kontakt med ca 10 % av stadens medarbetare.

Borås Stad har under året ansökt om insatser för 5,6 miljoner från Omställningsfonden. Ansökningarna har beviljats. Pengarna har använts till att stärka medarbetare eller grupper av medarbetares kompetens för att i god tid möta förändrade behov inom verksamheten. Medel har även gått till medarbetare som fått möjlighet till omställningsstöd för att få kompetens till ny tjänst då man inte kan återgå till sin gamla tjänst efter avslutad rehabilitering.

Resultatet av årets löneöversyn motsvarar 2,77 %.

Under året har 41 personer fått rekryteringsbonus och lönetillägg för anställda 65+ inom svårrekryterade yrkesgrupper har betalats ut till 23 personer.

1 130 vakansprövningar har gjorts.

Inom Medarbetarcentrum har ca 991 tjänster varit föremål för matchning.

Pensionsenheten har under 2019 genomfört 381 individuella möten med medarbetare inför en framtida pensionsavgång och under året har informationsträffar angående pension genomförts för födda 1959 och tidigare där ca 200 medarbetare deltog.

Friskvårdsbidrag har betalats ut till 4 073 personer till en kostnad av ca 5,7 mnkr.

Borås stad har under året kammat hem priser för årets employer branding-kommun av Universum och årets personalklubb, samt utsetts till en av de 100 arbetsgivare i Sverige som anses erbjuda unika karriär- och utvecklingsmöjligheter för studenter och unga yrkesverksamma av Karriärföretagen.

Avdelningen har under året till och från haft tre vakanta tjänster.

3.4.1.5 Näringsliv

Näringsliv är Borås Stads strategiska resurs för tillväxt, näringslivsutveckling och internationell samordning.

Näringslivet i Borås har utvecklats mycket starkt på alla områden under året som gått och 2020 förväntas bli ett fortsatt bra år med nyetableringar. Försäljningen av industrimark på Viared västra har gått mycket bra och även försäljningen på Nordskogen har startat under året. Ett 10-tal byggen har färdigställts och påbörjats under 2019. Arbetet med att ta fram ytterligare mark fortsatte under året, men behovet av nya alternativ till Viared och Nordskogen är nu akut.

Arbetet med att utveckla våra kluster har pågått fortlöpande och har följt intentionerna i visionen Borås 2025. Borås ses numera som Sveriges och Nordens naturliga kompetenscentrum inom textil, mode och E-handel. Kunskapen om Borås som textilt centrum i Europa har förstärkts. I det kreativa klustret har ca 200 företagare lärt hur digitala arbetssätt kan stärka handel och marknadsföring inom den kreativa sektorn. Planer och investeringar för expansion av vårt högteknologiska kluster, med ASTA Zero i spetsen, har lett till att ytterligare kompetensområden inom autonomi och bilsäkerhet utvecklats. Projekten med kommande autonoma godstransporter mellan Göteborgs hamn och Viared samt smarta transporter i centrum, Good Gods, har startats.

Näringslivets servicecenter

Centret, med syfte att ge god och snabb service till företagen, har mottagits väl av företagen. De ger råd och stöd till företag och investerare samt bevakar de olika ärendenas handläggning i stadens beslutsprocesser och myndighetsutövning.

Handelsklustret

Handelsklustret stärks i enlighet med stadens handelsvision. I E-handelsstaden Borås, samverkar nu 180 företag för att stärka stadens e-handelsprofil. Arbetet i föreningen bedrivs brett, främst inom Nätverk, Kompetens, Logistik och Borås digitala framtid. Högskolan har startat ett forskningsprogram med inriktning digital handel.

Textila klustret

Affärsarenan i Textile Fashion Center, Market Place Borås, med cirka 160 medlemsföretag, är en naturlig samlingspunkt för affärer och utveckling inom textil och mode. Flera internationella medlemmar har tillkommit och utökar därmed det internationella utbytet. MarketPlace Borås har anordnat många event, möten och seminarier som stärker näringslivet i Borås.

Borås är ordförande i ACTE, Association des Collectivités Textiles Européennes, och vi arbetar med att leda den Europeiska textila utvecklingen framåt. Vi har anordnat en rad internationella möten i ACTE:s regi, vi har slutfört moderniseringen och effektiviseringen av organisationen och vi stärker vårt samarbete mellan Borås textila kluster, ACTE och Berlin.

Landsbygdsutveckling

Vi stöttar utveckling av företagande och näringsliv på landsbygden. Detta görs främst genom direkt rådgivning till de företag som vill etablera sig och deltagande i nätverk. Genom Leader Sjuhärad har flera projekt förverkligats. Borås har fått stöd till ordsråden i Dalsjöfors, Fristad, Sandared och Viskafors och här har även särskilda satsningar gjorts med Leaders personal på biblioteken.

Samverkan

Stadens arbete med att stärka de internationella kontakterna och det internationella arbetet genom utbildningsinsatser för förtroendevalda och tjänstemän har fortsatt. Vi har gett stöd i ansökningsfrågor och bevakat det EU-arbete som påverkar oss. Kunskapsöverföring inom avfall har stort intresse. Samarbetet med vår ambassad i Berlin har varit framgångsrikt och vi har permanentat vår ”textila” närvaro där. Samarbetet mellan Borås Stad och Högskolan i Borås är starkt. Målet är att koncentrera och optimera forskning kring stadens kärnområden – textil, resursåtervinning och handel – till Borås Högskola. De satsningar som görs inom innovationsområdet, till exempel i Borås Science Park, sker också i nära samarbete med Högskolan.

Utbytet med företagarföreningarna i stort och i synnerhet med föreningen Borås Näringsliv, är mycket bra.

3.4.1.6 Strategisk samhällsplanering

Avdelningen arbetar brett, från tidiga strategiska utvecklingsidéer till remissyttranden. Vi leder, utvecklar, följer upp och samordnar frågor som avser hållbar översiktlig samhällsplanering, infrastruktur, kollektivtrafik, lokal utveckling och statistik.

Arbetet visar ett överskott för 2019 på 853 tkr. En tjänst har inte besatts under året. Det ger lägre konsultkostnader än beräknat då vi inte kunnat projektleda och upphandla i den omfattning som bedömdes i budgeten. Arbetet med lokalisering av Götalandsbanan pausades av Trafikverket från andra halvåret 2017. Det innebar att kostnader för fördjupade studier i staden begränsades.

Av byggbonusen på 2 mnkr har ca 500 tkr förbrukats under året.

Befolkning

Folkmängden passerade 113 000 personer under året (113 005 prel okt-19). Det innebar en folkökning på 827 personer (jan-okt), varav 227 genom födelseöverskott, 572 genom invandringsöverskott, men -

37 personer på inrikes flyttningar. Utvecklingen går i linje med befolkningsprognosen som anger 113 385 personer för december 2019.

Bostadsmarknaden

Det råder fortsatt bostadsbrist i Borås. Bristen gäller för flera olika bostadstyper, storlekar och upplåtelseformer. Efterfrågan finns på allt från studentlägenheter, stora lägenheter och småhus för familjer till trygghetsbostäder för äldre.

En omfattande bostads- och befolkningsanalys har tagits fram som en del i arbetet med det nya bostadsförsörjningsprogrammet som antogs under 2019.

Infrastruktur

Trafikplanens syfte är att ange åtgärder inom transportsystemet som leder till att stadens visioner och mål uppfylls. För att hantera en växande befolkning, fler bostäder, fler person- och godstransporter samt fler arbetsplatser är arbetet med Trafikplanen en viktig förutsättning. Under året har utredningar, trafikmätningar och regelbundna avstämningar genomförts. Parallellt pågår också ett arbete med att ta fram en cykelstrategi.

Nya generationens järnväg, Göteborg - Borås

Läget för Götalandsbanan och ett stationsläge i Borås är ännu inte avgjort. Fortfarande kvarstår de åtta alternativ som Trafikverket remitterade 2015 och där kommunen förordade ett centralt stationsläge. Trafikverket har under året gjort ett omtag med en ny lokaliseringstudie för att under 2021 fastställa sträckning Göteborg – Borås.

Europas 15, Gässlösa

För Gässlösa har Kommunstyrelsen beslutat om medverkan i en internationell arkitekttävling. 12 bidrag gav intressanta idéer till den fortsatta utvecklingen av Gässlösa. Vi tävlade tillsammans med 46 städer i Europa, det har gett Borås Stad ett större nätverk i samhällsplaneringsfrågor. I samband med Europas 15 har vi involverat barn och unga tidigt i processen. De utåtriktade evenemangen har varit väldigt lyckade och välbesökta.

Avfallsplan

Kommunerna i Sjuhärad har beslutat att ta fram en ny gemensam avfallsplan som ersätter de kommunala avfallsplanerna. Boråsregionen Sjuhäradskommunalförbund har anställt en projektledare och driver arbetet med att ta fram den nya avfallsplanen tillsammans med kommunerna.

Framtidens kollektivtrafik

Handlingsplan 2025 för Borås Stadstrafik antogs i Kommunstyrelsen den 30 september 2019. Handlingsplanen är också antagen av Västtrafik under 2019.

Kommunstyrelsen har under året fått fullmäktiges uppdrag att genomföra en ny, politiskt ledd, utredning om framtidens kollektivtrafik genom stadens centrala delar. Det arbetet inleds under 2020.

Skyttecenter

Syftet är att genom samlokalisering av befintliga skyttebanor minska antalet bullerutsatta områden. Kommunfullmäktige beslutade under året om lokalisering söder om Bråt. Fritids- och folkhälsonämnden har nu tillsammans med Skyttealliansen ansvaret för genomförandet.

Sanering av Viskan

Avtal med Länsstyrelsen är undertecknat 2019. I detta regleras Borås Stads ansvar för delfinansiering av etappen Förberedelser av efterbehandlingsåtgärder av förorenade sediment i Djupasjön, Guttasjön och Rydboholmsdamarna i Viskan. Avtalet avser mer detaljerade studier under en treårsperiod, t.ex. geotekniska undersökningar och utredningar av muddringsteknik, skyddsåtgärder och övertäckningsutformning.

Koldioxidbudget

I budget 2019 fick Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en koldioxidbudget. Under året togs en koldioxidbudget fram som beskriver den totala mängden koldioxid eller växthusgaser som boråsarna kan släppa ut innan den samlande mängden i atmosfären leder till en global uppvärmning som överskrider Parisavtalet. Koldioxidbudgeten innehåller även ett nytt arbetssätt för att intensifiera arbetet

med klimatfrågor. Koldioxidbudgeten är antagen av Kommunfullmäktige.

3.4.1.7 Mark och exploatering

Mark- och exploateringsavdelningen ansvarar för kommunens fasta egendom samt mark- och exploateringsverksamhet. Avdelningens uppdrag är att medverka till stadens utveckling genom att utveckla och förädla mark för bostäder, verksamheter, service, gator, park, natur- och friluftssändamål med mera. Uppdraget innebär köp och försäljning av fastigheter, arrende- och markupplåtelser, förmedling av kommunala småhustomter samt exploateringsverksamhet.

Mark för verksamheter

Viktiga händelser under 2019:

- Viared Västra – ca 70 ha verksamhetsmark har färdigställts till försäljning, varav ca 5 tomter har sålts under året till ett sammanlagt belopp av ca 41 mnkr.
- Nordskogens industriområde - markarbeten för ytterligare 15 ha tomtmark, ca 40 mnkr.
- Köp av Wiskaniafastigheterna/Gässlösa, samt rivning/sanering av f.d. Akso Nobel kemiindustri på Gässlösa.
- Köp av fastigheten Gåshult/Bredared, med höga naturvärden. Naturresevat föreslås.

Mark för bostäder

Intresset för att bygga bostäder i Borås är stort och antalet markanvisningsförfrågningar på kommunal mark har ökat under senaste åren.

Viktiga händelser under 2019:

- ca 10 småhustomter har sålts för ca 4,6 mnkr
- Före detta Funningskolan och lärarbostaden i Bosnäs har sålts. Del av Spröddlingen 3 på Sjöbo har köpts in för bostadsexploatering.
- Markanvisningsavtal för bostadsexploatering inom bla Norrmalm, Brämhult, Byttorp, Sjöbo, Bergsbo, Fristad med ett bostadsinnehåll om ca 1 000 lägenheter. Planuppdrag har givits och flera planprocesser har påbörjats.

Markupplåtelser och förvaltning

Förvaltning av kommunens mark och fastigheter utförs i huvudsak av Tekniska förvaltningen respektive Lokalförsörjningsförvaltningen eller via olika nyttjanderättsupplåtelser.

Viktiga händelser under 2019:

- Försäljningen av tomträtter och arrendetomter för småhus har fortsatt enligt budgetmål och det totala antalet tomträtter minskar efterhand samt därmed även tomträttsintäkterna.
- Markupplåtelser för kommunala behov (ex. förskolor, skolor, idrottsanläggningar) och för kommunala bolags behov (ex. elnätstationer, pumpstationer) inventeras och karteras. Målet är att interna arrendeavtal ska tecknas för respektive objekt.

3.4.1.8 Kvalitet och utveckling

Avdelningen arbetar i huvudsak med följande huvudområden: systematisk utveckling och förbättring, hållbar utveckling, medborgarperspektiv, barns och ungas perspektiv, äldre- och elevombud, valfrihetssystem, kommunövergripande kost och lokalvård samt ärendeberedning till Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige och Borås Stadshus AB.

Avdelningen ger administrativt stöd till Kommunfullmäktiges beredning för medborgardialog i ungdomsrådet, pensionärsrådet och funktionshinderrådet.

Avdelningen genererar ett överskott på totalt 1 054 tkr, till stor del som resultat av vakanser och sålda tjänster.

Barns och ungas perspektiv

Ett nytt förslag till ett Ungdomspolitiskt program för 2020-2023 har reviderats och utformats utifrån resultatet från Lokal uppföljning av Ungdomspolitiken 2017 (Lupp). Den tydligaste skillnaden gentemot det föregående programmet är att målgruppen utökats till att motsvara den nationella ungdomspolitikens målgrupp, unga mellan 13-25 år.

Inför att barnkonventionen blir lag den 1 januari 2020 arrangerades Barnrättsveckan Borås 2019, en vecka med fokus på barns rättigheter och delaktighet. Under veckan arrangerades i samverkan med civilsamhället och stadens övriga förvaltningar riktade aktiviteter till barn och unga samt utbildningsinsatser för medarbetare i Borås Stad och en konferens i samarbete med Barnombudsmannen.

Mänskliga rättigheter

Under 2019 fortsatte Borås Stad med sitt arbete för att tydliggöra samtliga förvaltningars och bolags uppgift att tillgodose de mänskliga rättigheterna. Den kartläggning som påbörjades 2018 slutfördes, där en rad åtgärder presenterades. Kartläggningen antogs i Kommunfullmäktige i december 2019. I samband med detta gavs också den politiska beredningsgrupp som tidigare ansvarat för medborgardialog ett utökat mandat att arbeta med bl.a. demokrati och mänskliga rättigheter. I augusti anställdes en mänskliga rättighetsstrateg som finns placerad på Stadsledningskansliet för att strukturera och samordna arbetet med mänskliga rättigheter. Utöver det har också ett förvaltningsövergripande MR-nätverk startat med både internt och externt fokus för att främja och säkerställa MR-perspektivet i Borås stad.

Brukar och medborgarundersökningar

Borås Stads förvaltningar genomför regelbundet brukarundersökningar inom flera verksamheter. Staden deltar även i SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) undersökningar Insikt, som mäter näringslivsklimatet, Kritik på teknik, som handlar om gator, vägar och renhållning, i Kommunens Kvalitet i Korshuset samt i Statistiska centralbyrån, SCB:s, medborgarundersökning.

Återkopplingen av resultaten till brukare och medborgare sker på olika sätt. En del av resultaten återkopplas direkt till brukarna, andra redovisas i Jämförelsetjänsten eller presenteras på Borås Stads webbplats.

Äldreombudet

Äldreombudets huvudsakliga uppgift är att informera, stödja och vägleda i äldrefrågor, och har under året besökt olika pensionärsföreningar, mötesplatser och andra organisationer för att svara på frågor som de äldre har haft om Borås Stad samt informera om aktuella ämnen. Under dessa besök har cirka 359 personer deltagit.

Äldreombudsmannen har även deltagit i evenemang som Demensdagen, Anhörigkväll, Årsdagen för Träffpunkt Simonsland samt i de så kallade 80-årsdagarna, som nådde 90 stycken 80-åringar.

Elevombudet

Elevombudet har under 2019 besökt flera av grundskolornas föräldraföreningar. Elevombudet har även funnits på flertalet högstadieskolor 1-3 gånger per termin för att finnas i de miljöer eleverna befinner sig i. Under året har Elevombudet även besökt flera förvaltningar och organisationer i regionen som arbetar med barn och unga för att skapa förutsättningar för att gemensamt kunna stötta elever och vårdnadshavare.

Kommunövergripande kost- och lokalvård

Både vad gäller kost och lokalvård har fortsatt fokus under året varit att utveckla metoder för ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Arbetet har bland annat bestått av upphandling, uppföljning och samordning av avtal, och arbetet med KRAV-certifiering, kvalitetssäkring och utbildning/information har fortgått. Verksamheten har också varit delaktig i flera byggprocesser för att säkerställa att kost- och lokalvårdsfrågorna planeras på ett effektivt sätt.

Digitalisering

Under 2019 har arbetet med att förbättra och utveckla kommunens e-tjänster fortsatt.

Processkartläggning av tjänster, utbildning av handläggare och utveckling av nya e-tjänster har skett i

den nya e-tjänstplattformen. Nya digitala betalningslösningar har införts och lösningar för olika former av säkra meddelanden har testats. Support och utvecklingsorganisationen kring e-tjänster har stärkts genom en nyanställning.

För fjärde gången stod Kvalitet och utveckling som arrangör för Borås Stads interna kvalitetsmässa – inspiration Borås. Årets tema var digitalisering, fyra seminarier och ett 15-tal utställare uppmärksammade och spred goda exempel. Ca 175 personer deltog på olika sätt under dagen.

Stadsarkivet

Under 2019 har Stadsarkivet fortsatt arbetet med att stötta förvaltningarna i deras arbete med informationsförvaltning, bland annat när det gäller dokumenthanteringsplaner. Förvaltningarna har även fått råd och stöd när det gäller upphandling av nya ärendehanteringssystem.

Administrativa enheten

Översyn och förbättringsåtgärder i ärendehanteringsprocessen är ett pågående arbete; att hantera den ökade inlämningen av alternativa förslag mm till Kommunstyrelsen är ett arbete som behöver fortsätta växa fram.

3.4.1.9 Koncerninköp

Koncerninköps verksamhet är inriktad på att genomföra koncernövergripande upphandlingar, externa upphandlingar samt uppdragsupphandlingar. Verksamhetens kostnader fördelas ut på interna och externa kunder. Under året har Koncerninköp genomfört utbildningsinsatser inom E-handel, 126 utbildade och direktupphandling, 34 utbildade. Antalet elektroniska fakturor har ökat från föregående år och närmar sig 90 procent, den nya lagen gällande elektroniska fakturor har hjälpt till i arbetet. Distributionscentralen är i drift sedan maj 2019.

Koncerninköp har representerat Borås Stad vid flera nätverk och erfarenhetsutbyten. Bland annat på nationell nivå vid Sveriges Offentliga Inköpars årskonferens (SOI) i Uppsala där Iqbal Musaji utsågs till Årets inköpare.

En förändring av hur vi debiterar internt och externt har påbörjats. Målsättningen är att fördela upphandlingskostnaderna dit där de uppkommer och att långsiktigt bli självfinansierade. Arbetet med socialt hänsynstagande i upphandlingar pågår med hjälp av resurser från Arbetslivsförvaltningen och flera projekt har genomförts. Utredning kring cirkulär ekonomi inom inventarier/möbler pågår och pengar för en projektledartjänst har tilldelats i budget 2020. Under 2019 har flera Fairtrade event samt Fairtradeambassadörs utbildning genomförts hos styrgruppen. Koncerninköp arbetar med att införa arbetsrättsliga villkor i upphandlingar där det är lämpligt.

Koncerninköp har återigen träffat förvaltningar och bolags chefer, ekonomer och inköpsamordnare. Målsättningen är att skapa en bättre förståelse mellan verksamheterna och säkerställa att det finns en grundläggande struktur i förvaltningarna och bolagens upphandlings/inköpsarbete.

Koncerninköp arbetar för att motverka att oseriösa leverantörer får del av kommunala upphandlingskontrakt genom att kontrollera leverantörerna såväl under upphandlingen som under avtalstiden. Granskningen genomförs i samarbete med CKS och Redovisningsservice.

Under 2019 har E-handeln uppgraderats till ett modernare gränssnitt och blivit mer användarvänligt. Inflödet av upphandlingsuppdrag samt ärendenas komplexitet har lett till en ökad arbetsbelastning vilket i sin tur påverkat verksamheten. Koncerninköp har varit behjälpliga vid flertalet viktiga upphandlingar med kort framförhållning vilket medfört omplanering av andra uppdrag. Prognosen pekar mot att antalet upphandlingsärenden är på väg uppåt.

Koncerninköps ingående balans 2018 var 0 kr och utgående balans blev + 2,9 mnkr. Enligt beräkningar så har e-handeln ett positivt resultat med anledning av att den inte varit fullt bemannad under året samt att en del av kostnaden för den större uppgradering av e-handels/ekonomisystemet som genomförts

kommer faktureras under 2020. Distributionscentralen är i drift och har ett positivt resultat, vilket beror på att logistiken inte är i fullt bruk och därför är inte alla tjänster tillsatta enligt redovisad kalkyl. Hållbarhet har ett positivt resultat med anledning av att de en och en halv tjänsterna inte varit fullt tillsatta under året. En förflyttning av avtalsuppföljningen från Upphandlingsenheten till Koncerninköps administration har genomförts vilket gör att budgeten mellan avdelningens olika kostnadsställen inte stämmer med utfallet.

Statistik i Compare visar för 2019 att Borås förvaltningar och bolag har köpt 41,7 % (2018 37,9 %) ekologiska produkter varav 25 % (2018 25 %) är KRAV-märkta. Andelen Svekologiska (svenska och ekologiska) produkter är 27 % (2018 22 %). Trots styrning genom e-handel har livsmedelsinköpen utanför avtal ökat till 11 % 2019 (9 % 2018, 13 % 2017).

Under året har upphandlingar med följande attribut företagits: tillgänglighet, miljö, livscykelkostnad, kollektivavtalsliknande villkor och socialt hänsynstagande. Under år 2019 fortsatte Borås Stad att vara delaktiga i Hållbarhetskollen genom SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) för ett etiskt och socialt uppföljningsarbete vid upphandlingar.

3.4.1.10 Centrum för kunskap och säkerhet

Avdelningens uppdrag är att motverka och förhindra att kriminell verksamhet, oegentligheter och korruption får fäste i Borås Stads verksamheter. CKS ska strategiskt och långsiktigt förebygga, förhindra och upptäcka organiserad brottslighet, gängkriminalitet, våldsbejakande extremism, våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck i Borås. Det ska göras genom att stödja och driva interna, externa nätverk och samarbeten.

Avdelningen ska dessutom övergripande ansvara för kommunens säkerhets- och försäkringsfrågor samt för krisberedskap och civilt försvar. CKS ansvarar även för säkerhetsskyddsarbetet i Borås Stad.

CKS är organiserat i tre inriktningar, *Kunskap*, *Oegentligheter och korruption* och i en *Säkerhetsenhet*. Under 2019 har det intensiva arbetet fortsatt med att genomföra implementering av CKS och dess uppdrag i Borås Stads olika verksamheter samt med externa samverkansaktörer. I mitten av 2019 har två utredare rekryterats till *Kunskapsinriktningen* och en krisberedskapssamordnare till *Säkerhetsenheten* vilket skapat bättre förutsättningar för att genomföra CKS uppdrag.

En föränderlig omvärld och samhällsutvecklingen nationellt, regionalt och lokalt innebär utmaningar inom många områden och för många aktörer i vårt samhälle, inte minst för kommuner. Olika former av kriminalitet, utnyttjande av välfärdssystem, segregation och utanförskap påverkar lokalsamhället, och för att motverka detta krävs bland annat ett samlat och systematiskt förebyggande arbete i kommunen.

Kunskapsinriktningen och inriktningen Oegentligheter och korruption

I kunskapsinriktningen arbetar vi för att förhindra och förebygga att kriminell verksamhet tar sig in i Borås Stads olika verksamheter och att upptäcka om det trots allt sker. Under 2019 har *Kunskapsinriktningen* genomfört ett antal större utredningar. I det förebyggande och trygghetsskapande arbetet har Kunskapsinriktningen utrett förutsättningar för en samverkan med Polismyndigheten vad gäller kameraövervakning av allmänna otrygga platser i Borås. Dessutom har CKS infört ett digitaliserat inrapporterings- och analysverktyg för Borås stads verksamheter i det trygghetsskapande arbetet. Som stöd i rekrytering av tim- och vikarieanställningar till tre av kommunens bemanningsenheter har ca 3 500 bakgrundskontroller genomförts av kunskapsinriktningen för att motverka att kriminell verksamhet får fäste i våra verksamheter.

CKS är ansvarig för att Borås stads plan mot våldsbejakande extremism genomförs. I detta arbete har kunskapsinriktningen genomfört en mängd utbildnings- och informationsinsatser i främst utbildningsklustret men även vid förskolor, mötesplatser och i relevanta verksamheter i Borås stad. Dessutom har en större insats skett i förberedande syfte för att ta emot eventuellt återvändande kvinnor och barn från terroristmiljöer till Borås. Under året har samverkan med Lokalpolisområde Borås och CKS samtliga inriktningar ytterligare fördjupats.

I det förebyggande arbetet mot oegentligheter och korruption har en informationssida upprättats på Borås Stads Intranät samt införts som aktivitet i SAM-kalendern. Kunskapsinriktningen är också ansvarig för Visselblåsfunktionen där ca 10 ärenden inkommit under 2019, fyra av dem har utretts och redovisats.

Det finns ett stort behov av stöd till förvaltningar och bolag inom samtliga av Kunskapsinriktningens områden. Det handlar bland annat om olika former av hot och våld i verksamheterna, uppgifter om kriminella nätverk som på olika sätt påverkar verksamheter och lokalsamhälle, uppgifter om radikaliserings, upphandlingar och liknande. Under 2020 kommer det förebyggande arbetet att utvecklas ytterligare.

CKS Säkerhetsenhet

Enheten ansvarar för Borås Stads säkerhets- och försäkringsfrågor samt krisberedskap och civilt försvar. Uppdraget är att samordna, följa upp och utveckla säkerhets- och krisberedskapsarbetet i kommunen samt vara stöd och hjälp i förvaltningarnas säkerhets- och krisberedskapsarbete vilket främst sker inom följande områden; Systematiskt säkerhets- och brandskyddsarbete, hot och våld, teknisk säkerhet, evenemangssäkerhet och krisberedskap/civilt försvar.

Fokus under året har varit att ytterligare strukturera och förankra kommunens säkerhets- och krisberedskapsarbete avseende ansvar- och rollfördelning mellan CKS och förvaltningarna. Det genomförs för att öka robusthet, belysa och för att åtgärda sårbarheter i det systematiska säkerhets- och krisberedskapsarbetet. Dessutom har förvaltningarnas behov av stöd och hjälp i olika säkerhetsfrågor ökat markant under året, speciellt avseende hot och våld i verksamheterna, in- och utrymningsrutiner och tillträdes- och brandskydd. Stödet har genomförts genom olika informations- och utbildningsinsatser samt stöd och hjälp till ansvariga för arbetsmiljöarbetet i förvaltningarna. CKS medverkar även vid projekteringen vid ny- och ombyggnationer avseende säkerhetsfrågor.

En översyn över avtal vad gäller säkerhets- och bevakningstjänster har genomförts under 2019 vilket resulterat i avslut av avtal som inte varit till kommunens fördel. Detta har inneburit en besparing för kommunen på nästan en miljon kronor. Åtgärden har initierat behov av nya avtal som på ett bättre sätt överensstämmer med kommunens krav och då till en relevant kostnad. Detta arbete har påbörjats och nya avtal har redan tecknats inom ett antal säkerhetsområden.

Hantering, handläggning och kontroll av kommunens tjänstekort har tidigare haft brister vad gäller behörigheter och kontroll. Som ett resultat av tjänstekortsprojektet har nu CKS ansvar för utfärdande, behörigheter och kontroll av tjänstekortsinnehavare och inpasseringssystem i kommunen. För detta arbete har ett tjänstekortsteam organiserats under CKS säkerhetsenhet vilket minimerat riskerna för felaktiga behörigheter och innehav av kommunens tjänstekort. Tjänstekorten är en viktig del i det generella säkerhetsarbetet i kommunen.

Krisberedskap/civilt försvar

Utvecklingen av arbetet med krisberedskap och civilt försvar sker kontinuerligt och följer relevant lagstiftning och den nya överenskommelsen mellan MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Under året har stora förändringar skett både vad gäller överenskommelsen och lagstiftning inom området. Detta har inneburit strukturella förändringar i arbetet med krisberedskap och civilt försvar i kommunen samt krav på att ytterligare förstärka och förbereda kommunens samhällsviktiga verksamheter vid kriser och allvarliga händelser. CKS leder och samordnar kommunens deltagande i totalförsvarsövningen 2020 och deltar i kontinuerliga samverkans- och utbildningsinsatser arrangerade av Länsstyrelsen.

Säkerhetsskydd

Avdelningschefen vid CKS är efter beslut i Kommunstyrelsen säkerhetsskyddschef för Borås Stad och dess bolag i enlighet med Säkerhetsskyddslagen (1996:627). Säkerhetsskydd avser skydd mot brott som kan hota Sveriges säkerhet, skydd av hemliga uppgifter som rör Sveriges säkerhet samt skydd mot terrorism. Under 2019 har kommunens RSA (Risk- och sårbarhetsanalys) färdigställts och tillsammans med andra i sammanhanget relevanta dokument finns nu förutsättningar att genomföra säkerhetsskyddsanalys i förvaltningar och bolag.

3.4.2 Personaladministration

Kompetens

Verksamheten är väl etablerad i kommunens organisation och är numera en given partner, när det gäller att anordna kompetensutveckling för kommunens personal.

Företagshälsovård

Avtalet med Feelgood förlängdes från 1 september t o m 31 december 2019. Förlängningen behövdes för att slutföra en ny upphandling som resulterade i att Borås Stad byter leverantör till Avonova från och med 1 januari 2020. Företagshälsovårdens uppdrag är att stötta Borås Stad, dess chefer och medarbetare, inom arbetsmiljö och förebyggande av ohälsa samt få sjukskrivna tillbaka i arbete.

Fackliga företrädare

Av de fackliga företrädarna arbetar 6,65 årsarbetare centralt och är förhandlingsmotparter till Kommunstyrelsen. Kostnaderna för övriga fackliga fördelas på förvaltningarna.

3.4.3 Nämnd och styrelseverksamhet

Verksamheten avser kommunalråden, de politiska sekreterarna, Kommunstyrelsens beslutssammanträden samt övriga sammanträden. Här ingår även övrigt administrativt stöd till kommunalråd och Kommunstyrelsens gruppledare.

3.4.4 Markreserv

Verksamheten omfattar intäkter och kostnader från upplåtelse av kommunal mark. Intäkterna på 22,8 mnkr avser arrenden för ex. jordbruk, tekniska anläggningar samt kommunens idrottsanläggningar och skolor. Kostnaderna om 36,3 mnkr innefattar, förutom kapitalkostnader, fastighetsskatt, lantmäteriarrenden, rivningar och fastighetsvärderingar även finansiering av sanering och rivning av Gässlösa om 19,2 mnkr (KF 201-11-20 § 261). I verksamhetens resultat ingår kostnader om 5,7 mnkr vilka hör till Byggbonusprojekt.

3.4.5 Totalförsvar och samhällsskydd

Tjänsteman i beredskap (TiB), som är en viktig del i krisberedskapsarbetet, är nu implementerad i Borås stad. Utvärdering av funktionen har skett.

Borås stad deltar i den nationella totalförsvarsövningen (TFÖ) som började i september 2019 och pågår under hela 2020. En lokal övningsledare är utsedd samt vitala övningsdeltagare och funktioner är kallade och informerade inför övningen.

3.4.6 Industrimark

Verksamheten omfattar tomträtter för flerbostadshus och industri samt arrende för Hälleredsanläggningen. För fordonsanläggningen i Hällered är kapitalkostnaden högre än arrendeintäkten.

3.4.7 Bostadsmark

Verksamheten omfattar tomträttsupplåtelse och arrenden för bostadsändamål. Under 2019 har 27 tomträtter sålts samt några arrendetomter till ett sammanlagt belopp av ca 9,9 mnkr. Intäkterna av tomträttsavgifter och arrenden kommer därmed att minska framöver.

3.4.8 Vård och omsorg

FoU Sjuhärad Vårld bedriver FoU-arbete inom vålfärdsområdet med inriktning på sociala frågor inom det kommunala ansvarsområdet. För Borås Stads del innebar det en finansiering om ca 1,4 mnkr för 2019.

3.4.9 Övrigt

Blå stjärnans djursjukhus har erhållit ett bidrag på 140 tkr för att skapa möjlighet att driva jourverksamhet.

3.5 Verksamheten 2019

CKS ska förebygga och motverka alla former av organiserad brottslighet, kriminella nätverk, våldsbekakande extremism och hedersrelaterat våld och förtryck. Det görs genom ett nära och kontinuerligt samarbete och samverkan med polisen och andra aktörer både internt och externt.

Koncerninköp har ett pågående arbete tillsammans med Arbetslivsnämnden avseende social upphandling. Krav har ställts i ett tiotal upphandlingar där det har varit lämpligt med sådana krav. Arbetet har hittills resulterat i praktikplatser för flera personer som annars står långt ifrån arbetsmarknaden.

Koncerninköp arbetar med berörda verksamheter för att ställa krav på arbetsvillkor i de upphandlingar där det är möjligt och lämpligt.

Den Digitala strategin för Borås Stad är ute på remiss hos förvaltningar och nämnder. En ansats kallad Digital Arena har beskrivits för att stödja förvaltningar och nämnder i digitalisering. Digitalisering behandlas både i IT-styrgruppen av tjänstepersoner och i IT-rådet av politiker. I arbetet att prioritera digitalisering har det under 2019 även tagits initiativ till resfria möten vilket i sin tur inneburit utbildning och ökad kunskap hos medarbetare kring olika digitala redskap.

Kommunfullmäktige har, under året, fastställt förslaget om samlokalisering av nytt skyttecenter vid Ängen/Kranshult. I det fortsatta arbetet har Fritids- och Folkhälsonämnden fått uppdraget att vara kontakt för Skyttealliansen.

Arbetsformerna vid budgetarbetet tillåter numera att oppositionspartierna kan lyfta tilläggsförslag via ”inspel” för beaktande av de styrande partierna.

3.6 Jämställdhetsperspektivet

Kommunstyrelsens arbete för att Stadsledningskansliet ska vara en jämställd förvaltning fortlöper. Arbetet med jämställdhet utvecklas kontinuerligt och jämställdhetsintegrering som strategi ska användas.

I den årliga lönekartläggningen säkerställs det att bland annat lön, föräldraledighet och rekrytering sker

utifrån stadens rutiner med hänsyn till ett jämställdhetsperspektiv. Lönerna ska vara jämställda utifrån ålder, utbildning samt arbetslivserfarenhet. I utbildningen om Arbetsmiljö och Samverkan som anordnas av Personal och Förhandling avsätts en halv dag för att diskutera jämställdhet och mänskliga rättigheter ur ett kommunalt- och arbetsgivarperspektiv. Utbildningen är obligatorisk för samtliga nyanställda chefer. Det ska råda nolltolerans mot sexuella trakasserier i Borås Stad. Personal och Förhandling ska stödja arbetet med sexuella trakasserier. Normkritik och HBTQ+ är två obligatoriska teman i det för verksamheterna framtagna SAMhjulet som används vid arbetsplatsträffar. Det finns även filmer och material kopplat till detta.

Kvalitet och Utveckling övertog det strategiska jämställdhetsansvaret från Personal och Förhandling som därmed också utökades att innefatta hela staden-perspektiv. Det strategiska ansvaret för jämställdhet finns inkluderat i den nyinrättade mänskliga rättighetsstrategitjänsten som är ett led i att Borås Stad ska arbeta mer strukturerat med frågor om mänskliga rättigheter.

I Centrum för kunskap och säkerhets uppdrag ingår det att arbeta strategiskt med att förebygga och motverka våldsbejakande extremism samt hedersrelaterad våld och förtryck. Särskilt fokus läggs där på jämställdhet och genusperspektiv kopplat till både vad gäller offer och förövare.

Kommunikationsavdelningen ledde arbetet med att synliggöra Borås Stads deltagande i Borås Pride där Borås Stad också fanns representerade i Pridetåget.

På Strategisk samhällsplanering läggs ett jämställdhetsperspektiv på både strategisk samhällsplanering, trafikplanering och kommunens klimatarbete. Samhällsplanering har även fått uppdraget att utreda hur Borås ska arbeta med Agenda 2030. Agenda 2030 är ett gemensamt måldokument för hela världen framtaget av FN för att lösa klimatkrisen och förverkliga de mänskliga rättigheterna.

4 Nämndens verksamhet 2

4.1 Kommungemensam verksamhet

4.2 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Statsbidrag					
Avgifter och övriga intäkter	4	4	0	872	872
Summa intäkter	4	4	0	872	872
Personal					
Lokaler	-2 161	-2 181	-2 030	-2 176	-146
Material och tjänster	-110 038	-113 891	-116 070	-118 433	-2 363
Kapitalkostnader					
Summa kostnader	-112 199	-116 072	-118 100	-120 609	-2 509
Buffert (endast i budget)					
Nettokostnad	-112 195	-116 068	-118 100	-119 737	-1 637
Kommunbidrag	111 050	114 000	118 100	118 100	0
Resultat efter kommunbidrag	-1 145	-2 068	0	-1 637	-1 637
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jfr med tillgängliga medel	-1 145	-2 068	0	-1 637	-1 637
Akkumulerat resultat					

Resultatanalys

Nettokostnaden för den kommungemensamma verksamheten uppgick till 119,7 mnkr, vilket var 1,6 mnkr högre än budgeterat. Budgetavvikelsen förklaras av att den kostnad staden betalar till STIM har omförhandlats via SKR (resultatet av förhandlingen stod klar i dec 2019) och kostnaden för 2019 blev drygt 0,4 mnkr (tidigare år 0,1 mnkr). Andra inverkanse faktorer är KS beslut (Dnr KS 2019-00500) att lämna ett bidrag om ca 0,5 mnkr för flytt av delar av Biologiska muséets samlingar till Navets lokaler, Protekos hyror uppgick till 0,1 mnkr över budget samt högre kostnader till Västtrafiks seniorkort och färdtjänst än budgeterat.

4.3 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnad

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Övrig gemensam verksamhet					
Intäkter					
Kostnader	-114	-116	0	-444	-444
Resultat	-114	-116	0	-444	-444
Bidrag till samarbetsorganisationer					
Intäkter			0	867	867
Kostnader	-16 873	-17 923	-17 700	-19 071	-1 371
Resultat	-16 873	-17 923	-17 700	-18 204	-504
Näringslivsfrämjande åtgärder					
Intäkter					
Kostnader	-2 161	-2 181	-2 030	-2 176	-146
Resultat	-2 161	-2 181	-2 030	-2 176	-146
Räddningstjänst					
Intäkter					
Kostnader	-79 707	-81 975	-84 270	-84 243	27
Resultat	-79 707	-81 975	-84 270	-84 243	27
Kommunikationer					
Intäkter					
Kostnader	-13 344	-13 877	-14 100	-14 675	-575
Resultat	-13 344	-13 877	-14 100	-14 675	-575
Ekonomiskt bistånd					
Intäkter	4	4	0	5	5
Kostnader					
Resultat	4	4	0	5	5
Totalt					
Intäkter	4	4	0	872	872
Kostnader	-112 199	-116 072	-118 100	-120 609	-2 509
Resultat	-112 195	-116 068	-118 100	-119 737	-1 637

4.4 Verksamhetsanalys

4.4.1 Övrig gemensam verksamhet

Under 2019 har en förhandling om STIM och SAMI pågått via SKR, Sveriges kommuner och regioner. Resultatet som fastställdes i december innebär högre kostnader för Borås Stad än förväntat.

4.4.2 Bidrag till samarbetsorganisationer

Utfallet uppgick till 18,2 mnkr, och består av bidrag till SKR på 3,0 mnkr, Sjuhäradsbygdens kommunalförbund på 8,9 mnkr, Navet på 5,8 mnkr samt ett bidrag (Dnr KS 2019-00500) för flytt av delar av biologiska museet till Navets lokaler vilket påverkar resultatet med 0,5 mnkr.

4.4.3 Näringslivsfrämjande åtgärder

Kommunen har åtagit sig att svara för hyran för stiftelsen PROTEKO:s lokaler, som för 2019 uppgick till 2,2 mnkr och därmed blev 0,1 mnkr högre än budgeterat.

4.4.4 Räddningstjänst

Kommunerna Borås, Bollebygd, Svenljunga, Tranemo, Mark och Ulricehamn har bildat ett räddningstjänstförbund, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, som ska svara för räddningstjänsten inom området.

Kostnaderna för räddningstjänsten för Borås Stads del 2019 uppgick till 84,2 mnkr, varav 1,3 mnkr avser vattendykverksamheten och 0,8 mnkr avser brandskyddsutbildning. Verksamheten redovisar ett resultat som matchar budget.

4.4.5 Kommunikationer

Borås Stad gör tillköp av kollektivtrafiken som gör att alla periodkort i kommunen har samma pris, att färdtjänstberättigade reser gratis och att personer som är 65 år och äldre åker gratis under lågtrafikperioder.

Utfallet för 2019 blev 14,7 mnkr, vilket var 0,6 mnkr högre än budget. De ökade kostnaderna beror på mer nyttjande av seniorkort och färdtjänstbevis än budgeterat samt en lägre uppräkningsgrad jämfört med kostnaderna.

4.4.6 Ekonomiskt bistånd

Verksamheten budgeteras ej, men har under 2019 genererat intäkter på 5 tkr.

5 Verksamhetsmått

5.1 Bostäder

5.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Förtätning av stadskärnan, antal nyinflyttade till centrum.	30	27	200	
Kommentar Antal personer i centrum 2019 redovisas först i slutet av februari 2020.				
Antal nya bostäder i detaljplan i stadskärnan.	130	160	100	60
Kommentar Antal nya bostäder som har antagits i detaljplaner, dvs. ej vunnit laga kraft.				
Antal nyproducerade bostäder i Borås tätort	373	250		
Kommentar Producerade bostäder 2019 (centralt likväl som utanför staden) presenteras först i maj 2020.				
Antal nyproducerade bostäder utanför Borås tätort	68	100		
Kommentar Producerade bostäder 2019 (centralt likväl som utanför staden) presenteras först i maj 2020.				
Antal nya bostäder i detaljplan utanför stadskärnan.	980	187	500	1 059
Kommentar Antal nya bostäder som har antagits i detaljplaner, dvs. ej vunnit laga kraft.				

5.2 Sysselsättning

5.2.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Sysselsättningsgrad (20-64 år), %.	79	80,9	78	
Kommentar Utfall för sysselsättningsgraden 2019 har inte presenterats vid upprättandet av denna årsredovisning.				

5.3 Handel och företagande

5.3.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Årsutfall 2017	Årsutfall 2018	Budget 2019	Årsutfall 2019
Handelsindex - attraktiv handel.	102	104	100	
Kommentar E-handeln påverkar butikshandeln negativt, men positivt för Borås Stad som e-handelsstad. Årsutfall 2019 presenteras i september 2020.				
Tillgång till mark för företagande	250 000	250 000	250 000	250 000

6 Investeringar

6.1 Investeringar, årliga anslag

Tkr	Budget 2019	Utgift 2019	Avvikelse 2019
Summa			
Viared Västra, åtgärder för gator	5 000	5 068	-68
Viared Norra, åtgärder för gator	0	165	-165
Nordskogen, åtgärder för gator	0	0	0
Fastighetsköp	40 000	30 034	9 966

Analys

Fastighetsinköp avser bl a fastigheten Gässlösa 5:11 Wiskania Sko AB för 26 900 mnkr, Sprödingen 3 för bostadsmark samt del av Gåshult 3:1 i Bredared.

6.2 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Total budget 2019	Utgift 2019	Avvik.	Omdisp	Prognos	Status
Utbyte infartsskyltar	3 500	3 500	1 802	1 698			3
Summa	3 500	3 500	1 802	1 698			

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Pågår

3: Klart

Analys

Infartsskyltar

Efter tio år med infartsskyltar satsade Borås Stad på nya bildskärmar med större möjligheter än de gamla. I juni 2019 var de på plats med snyggare och mer bildrika budskap, i syfte att lyfta fram staden och upplevelsen Borås. Kostnaden blev lägre än budgeterat.

7 Exploateringsredovisning

Utgifter

Tkr	Total utgift	Utgift tom 2018	Utgift 2019	Återstår	Status
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	394 700	347 166	39 914	7 620	2
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	50 000	47 231	392	2 377	2
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	80 000	38 622	31 884	9 494	2
Utbyggnad av övriga industriområden	30 000	12 400	0	17 600	0
Utbyggnad av bostadsområden	30 000	20	30	29 950	0
Summa	584 700	445 439	72 220	67 041	

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Pågår

3: Klart

Försäljning

Tkr	Försäljning 2018	Försäljning 2019	Summa försäljning
Försäljning av industritomter projekt Viared Västra	-153 496	-39 494	-192 990
Försäljning av industritomter projekt Viared Norra	0	0	0
Försäljning av industritomter projekt Nordskogen	-6 480	0	-6 480
Försäljning av bostadstomter	-1 265	-1 365	-2 630
Försäljning av övriga fastigheter	-260 995	-23 083	-284 078
Summa	-422 236	-63 942	-486 178

Analys

Utbyggnad av industriområden pågår i Viared Västra och på Nordskogen.

Utbyggnad för bostadsområden avser nedläggning av fiber på Kelvingatan.

Försäljning av industritomter avser fem tomter i Viared.

Försäljning av bostadstomter avser två småhustomter på Kelvingatan.

Försäljning av övriga fastigheter avser bl a småhustomter och en arrendetomt. Före detta Funningskolan och lärarbostaden i Bosnäs har sålts.

Det har även sålts 27 stycken tomträtter för småhus.